

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalis Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 8. Arxest & ciuitas Deiparæ aduersus hostium insultus munitiſſima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

CAPVT VIII.

Sodalitas Deipara, Arx est & ciuitas aduersus hostium insultus munitissima.

QVæ de Prophetide Debbora, illique associata Iahel fortissima femina, cum Sisaram ducem Madian interemerunt, concinit diuina Scriptura; *Iudic. 5. & Noua bella elegit Dominus, & portas hostium ipsa subuertit, de celo dimicatum est, stella v. 20. manentes in ordine & cursu suo aduersus Sisaram pugnaverunt;* ad Sanctissimam Virginem Dei matrem, quæ illarum veteris æui matronarum igniculos, vti clarissimum lumen abscondit, ait Hieron. tum ad eius auspicijs institutam Sodalitatē, tanto iustiùs transferri possunt, quanto infensior ac capitalior hostis infernalis ab ea per Saluatorem filium, in clientū suorum animis prostratus est ac triumphatus. De cælo dimicatum est, de cælesti Virginis anima, quæ Dei sedes est & domicilium, quæ sicut Sol in ortu splendet;

det; stellæ micantes & radiantes eius animæ vires illustrissimæ, ipsa quoque corporis externorum sensuum sidera fulgentissima, de statione, quam in nobis occupare moliebatur, hostem deiecerunt. Aut de cælo, de cælesti Sodalitate, quæ voto ac desiderio tota versatur in cælis, de cælesti velut arcis ac ciuitate Deiparæ munitissima, cuius in cælis sursum sunt erecta fundamenta, velut extra telorum iactum, cuius omnia sunt cælo præsidia, per Virginem Matrem, quæ hanc velut amicam sedem tuetur ac protegit, dimicatum est; stellæ micantes in ordine & cursu suo Beatarum mentium Angelicæ phalanges, quæ sunt omnes in ditione ac potestate Reginae cælorum, & mox ad eorum, à quibus illa piè fuerit in clamata, præsidium conuolant; ipsi Sodaliū Partheniorum præstantes cunei stellarum instar virtutibus effulgentes, nusquam de hac arcis Deiparæ fida statione se commouentes, in eius institutis ac legibus constanti hærentes vestigio, aduersus Sisaram pugnauerunt, de eoq; gloriosam hac duce & imperatrice

trice

trice Dei matre, victoriam reportarunt.
 Tanti dux femina facti, belli princeps
 Deipara, cuius auspicijs, ac sub cuius si-
 gnis Sodalitas Parthenia dimicat. Noua
 bella elegit Dominus. Hæc nostra est, v-
 ti ritè Canisius monet, vera nō fabulosa
 Minerua, cui verè conueniant quæ stulti
 Græci velut eximia in sua prædicant Mi-
 nerua, Virginitas, prudentia, fortitudo:
 quæ tres in hac spiritali expeditione vir-
 tutes imperatrici cū primis, tū & eius mi-
 litibus præcipuè sūt necessarię: fortitudo
 ad vim arcendā, hostiumq; impetū pro-
 pulsandū, ad constantiā perseuerantiā
 que in virtute; prudētia, ad eorum mali-
 gnas artes detegēdas, dolosq; & insidias,
 cū virtutis speciē eumentur vitia, præ-
 cauendas; virginitas, ad subigendā carnē,
 hostē domesticū, omnium hostium peri-
 culosissimū atq; infensissimū, prodito-
 rē occultum, qui nisi ceteris hostibus in
 hanc arcem ac ciuitatē aditum præbeat,
 inuicta semper erit & insuperabilis. Fru-
 stra dæmon ac mūdus aduersus spiritum
 niterentur, nisi carnem, à qua nequit
 ille se exuere, in suas partes pertraxissent,
 occul-

70 DE BONO SODAL. PARTH.
occultamq; ab ea seducta proditionem
ac traditionem arcis faciendam esse cō-
fiderent; sed est à castitate domanda ac
coërcenda, omnibusq; diligentissimè
custodijs asseruanda. Qua in dimicatio-
ne aduersus carnē præiuit nobis integer-
rima Virgo, quæ prima virginitatis erexit
vexillum, vera quoque Penthesilea, de
qua Latinus Poëta: Ducit Amazonū lu-
natis agmina peltis Penthesilea: dux
virginum vtriusque sexus innumerabi-
lium resectis mammis & omni cura car-
nis acerrimè dimicantium. Atque vt no-
stris potiùs vtamur quàm externis, hæc
est illa Sulamitis, quæ sicut amicis deco-
rata est & amabilis, ita hostibus pauenda
atque *terribilis, vt castrorum acies ordinata.*
Quid videbis in Sulamite nisi choros castro-
rum? chori sunt ad audiendum suaues,
sed castrorum ad obfistendum hosti for-
tes & insuperabiles. Hæc illa est Aurora
vigiliaque matutina, Solis iustitiæ mox
exorituræ prænuntia, quam Dominus in-
tuitus Pharaonis currus vniuersos con-
triuir, & in profundū mare rubrum de-
mersit. *Et respiciens Dominus super castra Ae-*
gyptio-

Rupert. 1. 6.
in Cant. 6.
9.

Exod. 14.
4.

gyptiorum per columnā nubis & ignis, (quæ
 vtraque columna Deiparæ symbolum
 fuit, illa eius integerrimæ virginitatis,
 hæc ardentissimæ charitatis,) interfecit
 exercitum eorum, & subuertit rotas curruum,
 ferebanturq; in profundum. Hæc illa Iu- *Judith 14.*
 dith, quæ ciuitatem suam ab Holofernis
 hostili vindicauit obsidione, obtrunca-
 to superbæ duce, omniq; vitiorum
 exercitu profligato. Vna mulier Hebræa *Jud. 14. 16.*
 fecit confusionem in domo regis Nabuchodo-
 nosor, de quo ipsa in Cantico gratiarū a-
 ctionis, Dominus omnipotens nocuit eum, & *Jud. 16. 7.*
 tradidit eum in manus femine, & confodit
 eum. Cui iustissimè gratulantes accla-
 memus: Benedixit te Dominus in virtute *Jud. 13. 22.*
 sua, quia per te ad nihilum redegit inimicos
 nostros. In ciuitatem suam Bethuliam
 modò nos recipiat, arcemq; & mænia
 ciuitatis, ad quæ nos Sapientiæ voce be-
 nignè prouocat (quam arcem & ciuita-
 tem nunc Sodalitatem interpretor, ci-
 uitatem refugij, ciuitatem munitā, cuius
 murus & antemurale Saluator) erimus
 eius ope præsidioq; tuti, aduersus om-
 nes hostium insultus. Incidat licet Ho-
 lo-

lofernes aquæ ductum aquæ terrestris,
ac fontes humo scaturientes obturet; ac
cælestem diuinæ gratiæ, quæ est ipsa Vir-
go, non attinget, neque nobis vnquam,
nisi vitio nostro intercludet aqueductû.

Mira admodû est & magna S. Scripturæ
fæcunditas, multiplicisq; intelligentiæ
sub eodem verborum integumento, la-
tens vbertas. Illustris illa Vatis Isaia de
Rege Sennacherib & vrbe Ierusalem va-

c. 37. v. 33.
& 37.

*Non intrabit ciuitatem hanc, &
non iaciet ibi sagittam, & non occupabit eam
clypeus, & non mittet in circuitu eius aggerẽ;
Protegam ciuitatẽ istam, vt saluem eã propter
me, & propter Dauid seruum meum; hæc in-
quam varicinatio in Deipara mystico
sensu credi potest impleta. quam hono-
ris filij causa, omnis expertem immu-
nemq; peccati, Deus ita protexit ac mu-
niuit, vt ne quidem eam oppugnare ho-
stis sit aggressus, aut, si est aggressus exte-
rius, numquam interiore pugna laceffe-
rit, cum eius pugnae careret irritamento,
fomite concupiscentiæ; quam, vt obser-
uat Richardus Victorinus, exhorresce-
rent ipsi principes tenebrarum, ob eius*

c. 62. in Cæs.

ar-

LIBER I. CAPVT VIII. 73

ardentissimæ charitatis emicantes flammæ, orationumq; incensissimarum eiaculatas vndequaque scintillas, aut potius ardentibus globos, ne propius quidem accedere auderent, ne amburerentur muscæ istæ internales. Deinde Sodalitati quoque Partheniæ ea potest accommodari, vaticinatio ob singularem Deiparæ tutelam assiduamq; custodiam: est enim arx & ciuitas veluti Hierosolymitana pacis amantissima, diuini cultus obseruantissima, in qua veri Dei religio viget, diuino eius defensione præsidio, dispositis circumcirca custodijs Angelorum circumsepta, firmissimis legum optimarum atque institutionum circumuallata mœnibus, virtutum insuper & exemplorum Deiparæ propugnaculis cõmunita, denique telorum omni & armorum genere, com meatuq; diuini verbi copioso, & quem diuina Saluatoris Sacramenta largè suppeditant, instructa præclarissimè. Nequidquam eam Sennacherib infernalis oppugnabit, adhibitis omnibus tentationum suarum machinis; proteget eam D. Mater, & eius

D

ho-

Cant. 4. 4.

honoris causâ, Saluator filius: aderit non vnus aliquis è cælo princeps Angelus, qui centum illa deleat aut propulset hostium octoginta millia; sed quot Sodalés, tot eorum Angeli tutelares, erunt in præsidio. Hæc illa *turris est David edificata cum propugnaculis, mille clypei pendent ex ea, & omnis armatura fortium.* Ac mihi quidem aduersus omnia pestifera atque ignea Cacodæmonis iacula vel vnus clypeus sat esse videretur sacratissimis Iesu & Mariæ nominibus insignitus. Certè si turris hæc nos contegat, si contineamur hac arce & ciuitate Deiparæ, si simus in eius præsidijs, si quæ suppeditat Sodalitas arma tractemus, nihil magnopere de certa victoria diffidendum. Quanquam, vt i monet Apostolus, *non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principes & potestates tenebrarum, aduersus spiritalia nequitie in cælestibus;* tamen his potentior Dux nostra Dei mater existit, cui militat æther, & omnes beatorum spirituum exercitus obsequuntur, quæ numquam nos cælestibus præsidijs congruarum inspirationum & il-

lustrationum ad hosti resistendum oportu-
 nis destitui patietur. est cur de nobis
 ipsis diffidamus, imbecillitatis nostræ
 conscij, sed est quoque cur in D. Matris
 ope patrociniòque plurimum confida-
 mus, si numquam ab eius arce ac ciuita-
 te munitissima Sodalitatis pioque cultu
 recedamus. Habet hostis infernalis am-
 plissimas copias, & aperta vi, & occultis
 dolis insidijsq; est instructissimus, cui no-
 mina mille, mille nocendi artes. Ac ferè
 triplex agmen concupiscentiæ triplicis
 aduersum hanc arcem virtutis ac pieta-
 tis educere solet. præteream quam ipse
 ducit & instruit aciem superbiæ & am-
 bitionis, alias quoque, quibus plurimum
 confidit, mundi & carnis auxiliatrices
 copias admouet; triplici præcipuè mæ-
 nia ciuitatis huius ariete quatere nititur,
 Auaritiæ, Luxuriæ, Superbiæ; eius triplex
 cuneus, hac triplici machina de pietatis
 arce deicere nos molitur, sed frustra, si
 Principis nostræ & Imperatricis opem
 in clamauerimus, si vel eius augustissimi
 nominis clypeum opposuerimus, aut in-
 tra illa præclara virtutum eius & exem-

plorum Paupertatis, Humilitatis, & Angelicæ puritatis munimenta nos contingerimus. Imò verò hæc eadem duce ac præside, contrariam nobis aciem instruire, atque in campum educere licebit operum bonorū, Eleëmofynæ, Ieiunij, & Orationis, quâ triplex ille pestifer hostiū profligetur ac deleatur exercitus; Auaritiam Eleëmofyna dissipabit, Luxuriam comprimet atque edomabat Ieiunium, Ambitionem detruncabit Oratio. Potissimū exercitus sui robur in mundi cupiditate, & carnis voluptate situm esse non ignorat callidissimus hostis; atque his potissimū vitur ad ministris, carne præsertim hoste domestico. Nam quo Mundus & Caro blandiores sunt hostes (non enim feriendo, nec repellendo, sed alliciendo & complexando dimicant) eo sunt infestiores, importuniores, & superatu difficiliiores; auspicijs tamen & subsidijs Reginae nostræ, in eius arcem gloriosâ fugâ ac tuto receptu, si vigeat in animis nostris eius ardens pietatis affectus, si dominetur diuina filij eius charitas, planè peruincen-

LIBER I. CAPVT VIII. 77

centuræ ac proterentur. Vicerunt iam plurimi commilitonum nostrorum, ac sempernum illi Principi suæ in cælis defixere trophæum, victoriæ per eam partæ monumentum. hac eadem audendum duce ac confidendum, sub eiusmodi signis moriamur, illique interea gratulantes & confidentes accinamus: *In te* ^{Psal. 43 6.}
inimicos nostros ventilabimus cornu, & in no- ^{7.8.}
mine tuo (potentissimo Maria) spernemus
insurgentes in nobis. Non enim in arcu meo
sperabo, & gladius meus non saluabit me;
saluasti enim nos de affligentibus nos, & o-
dientes nos confudisti. In domina nostra lau-
dabimur tota die mortalitatis huius, quæ
tota militia est & têtatio, & in nomine tuo
suauissimo Mariæ confitebimur in sæculum.

CAPVT IX.

Paradisus est & hortus celestis Sponsi,
& Sponsæ.

A Difficili & molesta dimicatione,
 quæ nobis est cum carne, cum mû-
 do, cum dæmone, animus subinde refi-
 ciendus est, & ad spiritales vires instau-